

POSTANOWIENIE

Dnia 16 marca 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Dawid Miąsik (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Halina Kiriło

SSN Maciej Pacuda

w sprawie z odwołania I. Sp. z o.o. z siedzibą w G.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w G.
z udziałem zainteresowanego M. M.
o podstawę wymiaru składek,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń
Społecznych w dniu 16 marca 2022 r.,
zażalenia odwołującej się spółki na postanowienie Sądu Apelacyjnego w (..) z dnia 18 maja 2021 r., sygn. akt III AUz (...),

oddala zażalenie.

UZASADNIENIE

Postanowieniem z 18 maja 2021 r., II AUz (...) Sąd Apelacyjny w (...) ustalił wartość przedmiotu zaskarżenia na kwotę 263,00 zł i odrzucił skargę kasacyjną I. Spółka z o.o. z siedzibą w G. (dalej płatnik składek) od postanowienia tego Sądu z 17 grudnia 2020 r., którym oddalono zażalenie płatnika na postanowienie Sądu Okręgowego w G. z 31 lipca 2020 r., VII U (...) odrzucającego odwołanie od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G. (organ rentowy), ustalającej podstawę wymiaru składek dla zainteresowanego M. M..

Sąd Apelacyjny w motywach orzeczenia zwrócił uwagę, że skarga kasacyjna jest niedopuszczalna w sprawach o prawa majątkowe, w których wartość

przedmiotu zaskarżenia jest w sprawach z zakresu prawa pracy i ubezpieczeń społecznych – niższa niż dziesięć tysięcy złotych (art. 398² § 1 k.p.c.). Istota przedmiotowej sprawy sprowadzała się do ustalenia wyższej podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne, a więc wyższej składki także od umów zlecenia zawartych między zainteresowanym a płatnikiem składek.

W przedmiotowej sprawie, na co zwrócił uwagę Sąd Apelacyjny wartości przedmiotu sporu i konsekwentnie wartości przedmiotu zaskarżenia, wbrew twierdzeniom płatnika składek nie stanowiła kwota 388.798,00 złotych, a jedynie 263,00 złotych, która jest niższa niż wskazana w dyspozycji art. 398² § 1 k.p.c. kwota 10.000 zł. Skarżący wskazał na łączną wartość przedmiotu zaskarżenia w kilkudziesięciu sprawach, podczas gdy prawidłowa wartość sporu i zaskarżenia w przedmiotowej sprawie stanowiła różnicę między danymi zaewidencjonowanymi i wynikającymi z ustaleń organu rentowego za okres objęty sporem.

W tych okolicznościach Sąd Apelacyjny uznał, że skarga kasacyjna podlegała odrzuceniu na podstawie art. 398⁶ § 2 k.p.c.

Zażalenie na powyższe postanowienie złożył płatnik składek, zaskarżając je w części, obejmującej odrzucenie skargi kasacyjnej i zarzucając: 1) naruszenie art. 386 § 2 k.p.c. w związku z art. 397 § 3 k.p.c. w związku z art. 379 pkt 2 k.p.c. oraz art. 379 pkt 5 k.p.c. w związku z art. 397 § 3 k.p.c. w związku z art. 174 § 1 pkt 1 k.p.c. oraz art. 174 § 2 k.p.c., przez nieuwzględnienie zgłoszonego w zażaleniu zarzutu nieważności postępowania przed Sądem Okręgowym w G. i procedowanie sprawy z udziałem I. Spółka z o.o. oraz bez udziału płatnika po dniu 2 stycznia 2020 r., co w konsekwencji doprowadziło do nieważności postępowania przez Sądem pierwszej instancji; 2) art. 398⁶ § 2 k.p.c. w związku z art. 398² § 1 k.p.c., przez odrzucenie skargi kasacyjnej, podczas gdy sprawa dotyczy objęcia obowiązkiem ubezpieczenia społecznego, a nadto wartość przedmiotu zaskarżenia przekracza kwotę 10.000 zł.

Skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego postanowienia o odrzuceniu skargi kasacyjnej oraz poprzedzającego go postanowienia o oddaleniu zażalenia oraz postanowienia o odrzuceniu odwołania, zniesienie postępowania w zakresie dotkniętym nieważnością i przekazanie sprawy Sądowi pierwszej instancji do

ponownego rozpoznania, ewentualnie o uchylenie zaskarżonego postanowienia o odrzuceniu skargi kasacyjnej.

Skarżący wniósł jednocześnie o zmianę w trybie art. 380 k.p.c. w związku z art. 398²¹ k.p.c. i art. 394¹ § 3 k.p.c. zaskarżonego postanowienia Sądu Apelacyjnego w (...) z dnia 21 kwietnia 2021 r. przez jego uchylenie, ewentualnie ustalenie wartości przedmiotu zaskarżenia na kwotę 388.798 zł oraz o zasądzenie na jego rzecz od organu rentowego zwrotu kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zażalenie płatnika składek okazało się bezzasadne.

Z uzasadnienia zaskarżonego postanowienia wynika, że skarga kasacyjna płatnika składek została odrzucona, ponieważ została przez Sąd Apelacyjny uznana za niedopuszczalną z uwagi na zbyt niską wartość przedmiotu zaskarżenia. W postępowaniu wywołanym zażaleniem na postanowienie odrzucające skargę kasacyjną z takiej przyczyny, zakres kognicji Sądu Najwyższego nie obejmuje zatem kwestii, czy postępowanie prowadzone w niniejszej sprawie na wcześniejszym etapie dotknięte było nieważnością. Zakres kognicji Sądu Najwyższego ogranicza się tylko i wyłącznie do zbadania tego, czy Sąd Apelacyjny zasadnie odrzucił skargę kasacyjną, kwalifikując ją jako wniesioną w sprawie o prawa majątkowe, ewentualnie czy postępowanie wpadkowe przed Sądem drugiej instancji w zakresie kontroli dopuszczalności skargi kasacyjnej nie było dotknięte nieważnością. Chybiony jest więc całkowicie zarzut naruszenia art. 386 § 2 w związku z art. 397 § 3 w związku z art. 379 pkt 2 oraz 379 pkt 5 w związku z art. 397 § 3 w związku z art. 174 § 1 pkt 1 oraz art. 174 § 2 k.p.c.

Nie ma również podstaw do uwzględnienia zarzutu naruszenia art. 398⁶ § 2 w związku z art. 398² § 1 k.p.c. W sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych przedmiot rozpoznania sprawy sądowej wyznacza decyzja organu rentowego, od której wniesiono odwołanie (art. 477⁹ i 477¹⁴ k.p.c.; por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 13 maja 1999 r., II UZ 52/99, OSNAPiUS 2000 nr 15, poz. 601; z dnia 20 stycznia 2010 r., II UZ 49/09, LEX nr 583831; z dnia 22 lutego 2012 r.,

II UK 275/11, LEX nr 1215286), w granicach treści tej decyzji oraz zakresu odwołania. Przedmiot niniejszej sprawy nie dotyczył podlegania ubezpieczeniom społecznym. Sprowadzał się do wyjaśnienia, kto i o od jakiej podstawy powinien uiścić składki na ubezpieczenia społeczne. Kwestia ustalenia podmiotu zobowiązanego do odprowadzania składek na ubezpieczenia społeczne (płatnika składek) nie czyni sprawy sprawą o podleganie ubezpieczeniom społecznym. Tym samym skarga kasacyjna jest dopuszczalna w zależności od wartości przedmiotu zaskarżenia (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 22 października 2019 r., I UK 422/18, LEX nr 3019496). Dlatego Sąd drugiej instancji prawidłowo przyjął, że w niniejszej sprawie wartość przedmiotu zaskarżenia stanowiła kwota dodatkowej składki od wskazanych umów zlecenia. Skoro została ona ustalona na kwotę 263 zł, to skarga kasacyjna słusznie została uznana za niedopuszczalną.

Mając powyższe na względzie, Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji (art. 398¹⁴ w związku z art. 394¹ § 3 k.p.c.).